

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség:
Főtájt 27. szám, hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.
Megjelen minden vasárnap reggel
Kéziratok nem adnak vissza.

Előfizetési díj:
Egész évre 4 frt — Félévre 2 frt — Negyedévre 1 frt
Hirdetéseket
a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít.
Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:
Schwarz Sándor könyvkereskedése, hová az előfiza-
tési- és hirdetési díjak küldendők.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr.
Nyilttér petit sora 30 kr.

Elvekkal az elvtelenek ellen.

Ha figyelemmel kísérjük Magyarország vármegyéinek működését, az ugynevezett „megyei életet“, azt tapasztaljuk, hogy nincs talán széles e hazában megyei élet viszálykodás, pártoskodás nélkül. De ezen pártoskodás az egyik vármegyében esekélyebb mértékben észlelhető, mint a másokban. De annyit azonban tapasztalhatunk, hogy a legtöbb vármegyében politikai pártok állanak egymással szemben; elvekkért küzdve egymással, a meggyőződés fegyverét viszik a harcra egymás ellen.

Az ily fegyverrel való küzdelem tisztességes küzdelem. Sőt az ilyen küzdelem szükséges is. Kell, hogy minden megyei kormányzatnak legyen ellenzéke, mely ellenzék ellenőrzi a megyei kormányzatot.

Igy volt régebben nálunk Csongrádmegyében is, különösen akkor, midőn H. M. Vásárhely nem volt elkülönítve a vármegyétől, midőn az Csongrádmegye keretéhez tartozott.

Nagyon sokan élnek azok közül, sőt még ma is résztvesznek a vármegyei kormányzatban, akik annak idejében részt vettek a csongrádmegyei küzdelmekben. Azok emlékezhetnek rá, hogy a pártharcok

nem vitettek át a közélet, a társadalmi élet mezejére. A megyepárti és az ellenzéki egyének, sokszor, sőt többnyire szoros baráti viszonyban éltek egymással. Török Bálint és Stammer Sándor jó barátok voltak, pedig az utóbbi az öreg Törököt kiütötte a nyeregből.

Igy voltak a pártvezérek is: néh. Lichtner Gáspár h. m. vásárhelyi piébános, az akkori megyei ellenzék köztisztviselőben álló vezére, nem terjesztette ki a küzdelmet, nem vetette el a viszálykodás magvát a társadalomba, jó barátságban, egyetértésben élt, az akkori vármegyei-párt vezéreivel.

Sajnos, ma már egészen felfordultak az állapotok, fel van dülva a társadalmi béke, áttették, kiterjesztették a küzdelmet a társadalmi élet mezejére. Kiterjesztették a személyekre. Nem elvekkért, nem eszmékért harcolnak, hanem egyének ellen konczért.

Hogy kik teremtették ezen kétségbeesítő állapotokat, azt könnyű kitalálni.

Mióta Sima Ferencz emelkedett ki a homályból, mióta az vette kezébe az ellenzék zászlóját, azóta vannak napirenden a személyeskedések, mert

nem elvekkért, hanem személyekért, személyek ellen harcolnak. Küzdelmében nem a meggyőződés vezérli, hanem vezérli a bosszu, a személyes gyűlölet és a hatalomra vágyódás.

Uralkodni, parancsolni akar a vármegyén. Azt akarja, hogy akarata előtt hódoljon meg mindenki, legyen rabszolgája, dicsőítője, magasztalója a főispántól kezdve a hajdúig. Ép így gondolkozik kenyeres pajtása Hegyi Antal is. Aki a helybeli köpönyegforgató renegátokkal szövetkezve szintén nem elvekkért, hanem konczért, a húsos fazekakért, rángat le mindenkit, a ki céljainak útjába áll.

Ilyenek lobogtatják ma Csongrádmegyében azt az ellenzéki zászlót, melyet ezelőtt főtisztelendő Lichtner Gáspár lobogtatott.

Ilyen emberekkel, ilyen ellenzéki vezérekkel kell ma küzdeni a vármegye köztisztviselőben álló megyepárti vezéreknek.

Elvtagadók, politikai hitehagyottak, köpönyegforgatók, akik cinikus szemtelenséggel tagadják el azt, mit 24 órával azelőtt mondtak, kik politikai meggyőződésüket alávetik hitvány egyéni érdeküknek; verik a mellüket, fenn hordják orrukat, állítják és kürtölik ország-világgá, hogy csak

A „CSONGRÁDI LAP” TÁRCZÁJA.

A megmérgezett tör.

— A. Conan Doyle. —

Írta: RÉDEI ZSIGMOND.

Dr. Stone Douglasnak tiltott viszonya volt Samox ladyval. Egész London tudta ezt, csak az asszony férje nem. Hatvanasok felé járó ember volt Samox, nyugodt kedélyű, vékony ajku, sűrű szemöldökű ember. Megismerkedett egyszer egy színésznővel, Dawson Marionnal és elvette. Azóta visszavonulva él a világtól és egész idejét kertje gondozására fordítja. Orchidái és chrysanthemjei közt érzi magát legjobban.

Dr. Stone, a híres műtő dolgozószobájában ült és türelmetlenül nézett orájára.

Ma este légyottja van Samox ladyval és épp kocsiját akarta előrendelni, midőn a szolga belépett.

— Valaki beszélni kíván önnel.

— Már késő — kiáltott fel Stone bosszankodva, már senkit sem fogadhatok!

— A névjegyet is beküldötte.

— Ali Hamil, Smyrna... Hm úgy látszik ez török.

— Nekem úgy tetszik, mintha messziről jött volna. És nagyon izgatott.

— Sürgős dolgom van ugyan, de hát csak vezesd be.

Néhány pillanat múlva egy alacsony termetű, erősen előrehajló férfiú lépett be a terembe. Napbarnította arcát sűrű fekete haj és szakál környezte. Egyik kezében fehér moéselin-turbánt, a másikkal pedig bőrtáskát tartott.

— Jöcsét — szölt Stone Douglas. Mi tetszik?

— Sziveskedjék kérem a feleségemet meglátogatni.

— Ha tetszik, holnap reggel; ma este egy sürgős ügyben vagyok elfoglalva.

A török felelete egyszerű volt. Bőrtáskájából egy rakás aranypenzt öntött az asztalra.

— Tessék 100 arany tiszteletdíj és biztosítom, hogy nem lesz ennyi órai dolga. Kérem hát, jöjjön, kocsim az utcán vár.

Douglas az orájára nézett. Egy óra múlva még nem lesz késő, kedvesét meglátogatnia. Hisz volt már később is ott. És a tiszteletdíj is elég tekintélyes összeg volt.

— Hat mi a baja nevének? — kérde.

— Oh, irózatot eset az!... Én régiségkereskedő vagyok és ezért is jöttem Smyrnából ide Londonba. Egy egész rakás ritkaságot hoztam, köztük néhány régi arab tört...

— Boosanat, nem értünk am rá! — szakította félbe a türelmetlen orvos. — Kérem, adja elő egész röviden a tényállást, a részleteket pedig lehetőleg kerülje.

— Rögtön belátja, hogy a mit mondtam,

szorosán a tárgyhoz tartozik. Ma feleségem

abban a teremben, hol a régiségek vannak, elájult és estében alsó ajkát egy arab törrel elvágta.

— És azt kívánja, hogy a sebet bekössem?

— Nem, sokkal veszélyesebb itt az eset. A tör meg volt mérgezve!

— Megmérgezve?

— Igen. És nincs senki a ki megmondhatná, mily fajtájú mérge az és mi módon gyógyítható. A mit már tud, azt én is tudom. Más nem használhat, csak a — kés.

— Hogyan?

— A mérge csak nagyon lassan terjed és a sebben órahosszat megmarad. Csak kés-sel lehet itt segíteni. Borzasztó érzés, ha rá-gondolok, hogy éppen az én feleségemmel kell ilyennek történnie.

Az orvost érdekelni kezdte az eset.

— Ugy látszik, nincs más mód; inkább az ajk vesszen el sem mint az asszony élete!

— Igaza van. De nem tehetek róla. Jöjjön hát kérem.

Douglas összecsomagolta orvosszerét.

— Nem tetszik egy kis bor elindulá-sunk előtt?

— Kegyed elfelejti uram, hogy én török vagyok, a proféták jámbor hive!... És mi van abban a zöld üvegben, a mit zsebébe tett?

— Chloroform.

— Ezt is tiltja nekünk a Korán.

ők a becsületesek, csak ők szolgálják a nép érdekeit és csak ők tisztítják meg a vármegyét a corupciótól, a salakaktól.

Ezt mondják ők, a corumpáltak, a hitehagyottak, a renegátok, az elvtelenek.

Ilyen körülmények és ilyen egyénekkel szemben, nehéz, nagyon nehéz a küzdelem. A megyepárt mozgósítása az ilyen ellenzékkel szemben nagyon meggondolandó cselekedet lenne. Elvekkkel és elvekért küzdeni az elvtelenekkel nagyon nehéz és kényes. Mert hiszen az elvtelenek olyan fegyverek használatától sem riadnak vissza, a milyen fegyverek használatától még a legelvadultabb szélsők is visszariadnának.

A csongrádmegyei hitehagyottakból összetákoltt ellenzéki tábor renegát vezéreinek legközönségesebb fegyvere a rágalom fegyvere. Ha valakit mézes ígéretekkel nem bírnak levenni lábáról, megpróbálják terrorizálni, ha így sem sikerül, pelengérré állítják, megrágalmazzák, így akarják tehetetlenné tenni.

Pedig bár mi történjék is, itt az idő a küzdelem megkezdéséhez. A megyepárt zászlójának, történjék bár mi is, diadalmasan kell kikerülni a harcából.

Az igaz, hogy zászlónkat sárral fogja be mocskolni az ellenzék, de ettől visszariadni Csongrádmegye jövő hírneve érdekében nem szabad, nem lehet.

Lesz rá elég időnk, hogy a bekevert zászlót, megtisztíthassuk a sártól, hogy mocskotalanul, tiszta fehéren adjuk át a jövő nemzedéknek.

Fogjunk tehát kezét és váltetve küzdjünk meg a féktelen ellenzékkel. Tiszta elveinkkel győzzük le az elvtelenek táborát.

Egy igaz ember.

A „Csongrádi Közlöny” mult vasárnapi számában Csemegi Antal községünk kiérdemült bírja „A gyűlölet harca” című

czikkben töle megszokott medorban rohan neki a helybeli szabadelvű pártnak, agyon rágalmazza és gyanúsítja annak működését úgy a multban, mint a jelenben. Sőt mi több, azt állítja, hogy nem is igazi szabadelvűek. Míg magáról azt állítja, hogy csak ő az igazi szabadelvű párti, ki a nevezett pártot szervezte és vezette dicsőségről dicsőségre.

Az igazat megvalva, ilyen támadásra még csak válaszolni sem lenne érdemes, mert Csemegi ur működése, szereplése és elkövetett tettei eléz világos színben tűnnek ki az ő 13 próbás szabaelvűségét. Éppen azért, hogy ez alkalommal válasza érdemesítjük támadását és a saját értékére szállítjuk le öndicsőítését, nem azért tesszük, mintha Csemegi ur fészkelődése, bennünket bántana, hanem azért, hogy ez a kalommal utóljára foglalkozzunk becses személyével és továbbra át adjuk őt, valamint működését az enyészetnek, a feledésnek.

Azt állítja Csemegi ur, hogy ő alakította és szervezte a szabadelvű pártot és ő vezette azt dicsőségről dicsőségre.

Hát engedjen meg, ha mi egészen ellenkező nézetben vagyunk. Mi meg azt állítjuk, hogy ő robbantotta szét és ő miatta bukott el a szabadelvű zászló a választási küzdelemben.

Vajon nem Csemegi ur volt e az, aki 1875-ben ellenjelöltet állított sógora ellen, aki szabadelvű párti programmal lépett fel és így az általa ketté szakított párt elbukott Csátárral szemben? Azt hisszük, hogy ezt nem is tagadhatja, mert hiszen ő vette rá Szarka Mihályt, hogy sógora, Éder István ellen fellépjen.

Azt sem mondhatja Csemegi ur, hogy boldogult Ordódyt ő segítette diadalra, mert Ordódyt Éder István párt-elnöksége alatt választották meg.

De igen is, azzal dicsekedhet, hogy Visy Imre az ő pártelnöksége alatt bukott el még pedig azért, mert Éder Istvánt, ki nek vezetése alatt Ordódyt megválasztották az elnökségről leszorította.

Azt elismerjük azonban, hogy Szivákok, első ízben ő és Szvoboda vitték keresztül, no de az ilyen dicsőségből sem nem kérünk, sem pedig abban osztozkodni nem akarunk. Szuronyokkal, kiéheztetéssel és egyéb az az alkotmányos fogalmakkal össze nem egyeztethető eszközökkel való dicsőséges választás babér koszorúit tőlünk irigylés nélkül viselhetik fenkölt homlokukon akár életfogytiglan.

Míg ellenben mi, Csemegi ur szuronyos támogatása nélkül, tisztán a nép akaratára támaszkodva, alkotmányos uton vit-

tük keresztül Szivák másodszeri megválasztását. De ezara annak, hogy Csemegi ur lélekben ellenünk dolgozott és ellenünk tüzelte a Forgókat is, kik azelőtt Szivák lelkes hívei voltak.

Mint a szabadelvűség rettenthetetlen bajnoka, segítette elő Hock János megválasztását Szivákkal szemben. Engedte, sőt hozzájárult a szabadelvű zászló megtépéséhez csak azért, mert a Szivák nem úgy tánczolt, amint ő muzsikált. Már pedig azt megengedi Csemegi ur, hogy nem személyek ellen, nem személyek mellett küzd az elvek igaz férfai, hanem tekintett nélkül arra, hogy ki képviseli az elvet, elvert és elvek ellen kell hogy küzdjön. Mi, dacára annak, hogy magát képviseli vagy tartja igazi hamisítatlan liberálisnak, azt sohasem cselekednénk, hogy személyek vezett az elvet buktassuk el. Hogy melyikünk jár helyesebb uton, tegyen kérdést bármelyik országos párthoz.

Mi nem vesszük, de nem is vehetjük rossz néven senkitől, ha valaki meggyőződésből az ellenzékhez tartozik; sőt még azoknak is megbocsájunk, akik bizonyos okokból korább vallott elvéket megváltoztatják, de ha valaki az ellenzékkel tart, annak céljait szándékosan előmozdítja, velük egy hajóban evez, az ne álli sa magáról, hogy ő 13 próbás szabadelvű párti.

Már pedig Csemegi ur azt teszi, hogy magát igazi hamisítatlan szabadelvű pártinak mondja és nyíltan Hegyiékkel tart, velük egy hajóban evez, céljait előmozdítja, ellenünk, kik a szabadelvű eszmék hívei, a szabadelvű párt harcászai vagyunk és maradjunk, mindent elkövet, hogy elveinket valahogy diadalra ne juttathassuk.

Egy követ fúj Simával, Hegyivel és az ugynevezett vármegyei „egyesült elenzék”-kel. Pedig jól tudja, hogy Hegyi és Sima esküdt ellenségei nem csak a szabadelvű pártnak; hanem a szabadelvű eszméknek is.

Nem szándékunk Csemegi m. vasárnapi főmedvényét hasonló főmedvényfelvisznozni, de felhasználjuk az alkalmat arra nézve, hogy megkerdezzük Csemegi urtól: kit akar bolondá tenni? Kivel akarja elhíttetni azt, hogy ő szabadelvű párti? A vármegye közönségével, vagy saját magával?

Vagy legyen szives megmondani, hogy kik azok az igazi tisztességes szabadelvű pártiak, kikre ön Simához intézett részvétnyilatkozatában hivatkozott.

Talán Szvoboda Ferencz ur, aki kijelentette, hogy az Uzsulcz esete óta átlépett az ellenzékre.

Vagy talán Eszes Mátyás ur, akiről senki sem tudja, hogy melyik párthoz tarto-

— Micsoda? Képes volna ön tűnni, hogy nejeñ altatószer nélkül végezzem az operációt?

— Ugy sem fog érezni a szegény lélek. A méreg első hatása, a mély alvás már bekövetkezett nála. Külömben is a mi smyrnai opiumunkból adtam be neki... De menjünk, uram, az idő mulik!..

*

Egy félreeső, elhagyott utcában állott meg a kocsi. A török az ajtón kopogtat, mire egy éltés nő kinyitotta.

— Történt valami? kérdé a török.

— Nem, még mindig eszméletlen állapotban van.

— Nem beszélt?

— Nem.

Douglas követte a törököt a beteg ágyához. Kis halvány méces gyér lángja világította be a kis boudoirt. Alkovenben török divat szerint öltözve feküdt az asszony. Sűrű fátol fedte arcát, csak szeméinél volt rajta nyílás és ajkai voltak fedetlenek. Az orvos megnézte az alsó ajkát és rajta szakadozott vonalban hazódó sebet vett észre.

— Meg fog bocsátani uram, hogy nóm arca be van fátolozva, hisz ismeri szokásainkat.

De az orvos nem is gondolt a fátolra, a nő, a ki ott feküdt, neki már nem nő volt, hanem érdekes eset. Gondosan vizsgálta meg a sebet.

— Még eddig semmi veszélyes syntoma nem mutatkozik, az operációt hagyhatjuk egyelőre!

— Ne késsék uram! — szolt kétségbeesve a török. — Ön nem tudja, hogy a legcsekélyebb késedelem halálát okozza. Én tudom és biztosítom, hogy itt okvetlenül szükséges az operáció. Csak ez adhatja vissza az életnek.

Stoue Douglas habozott... Hátha igazza van a töröknek?

— Vannak hát tapasztalatai a méregre vonatkozólag? — kérdé az orvos.

— Igen.

— És ön biztosít arról, hogy itt a műtét okvetlenül szükséges?

— Esküszöm mindenre a mi szent, hogy szükséges?

Az orvos elővette kését, aztán a lámpát közelebb huzta az ágyhoz. Két koromfekete szem meredt rá a fátol nyíláson át.

— Ön sok opiumot adhatott be neki!

Ujra ránézett azokra a szemekre, előbb fénytelenek voltak és most, mintha halvány fény derengett volna azokból. Az asszony ajkai is mozogni kezdettek.

— Nincs egész eszméletlen állapotban, mondá.

— Nem volna jó uram, az operációt most alkalmazni, mielőtt egészen magához tér?

Ugyanezt gondolta az orvos is. A sebesült ajkát fogójával megragadta és két biztos vágással egy V. alakú széles husdarabot

metszett ki. A nő rekedt sikoltást hallatott és vadul ugrott fel ágyából. A fátol leesett arcáról. Kezeit az elcsufított véres ajkra tartotta és eszeveszetten sikoltott.

Douglas megtörve rogyott egy karosszékbe. A terem forgott körülötte és a nő kétségbeesett jajkiáltása, mint a háborgó tenger zugaása hatolt fülébe.

És midőn felnézett újra, a török szakála már az asztalon hevert és a kandallóhoz támaszkodva, halkán maga elé nevetve, zsebradugott kezekkel — Sannox állott, az orvos kedvesének térje. A nő ajtun rogyott össze az ágy szélénél. Sír csend volt a teremben.

— Valóban szükséges volt e műtét Marionnak — szolt Sannox. Nem fizikailag, hanem erkölcsileg. Hiszen megért orvos ur — erkölcsileg.

Douglas gépiesen játszadozott az ágy takarójával. Kését leejtette, de a fogót és még valamit: a levágott ajakdarabot erősen szorította kezében.

— Mar rég tervem volt, — folytatta Sannox, — hogy egy kis példa nem árt, szerdai levele rossz helyre került uram. Itt van a tárczámban... No de nem is volt ám könnyű tervem kivitele! Mellesleg megjegyezve, a veszélytelen sebet peccsőtgyűrűm okozta!

Csak nézte a szótalan Douglast, aztán rövid szünet után folytatta:

zik; aki a választások alatt magát nemzeti pártinak vallotta, aki jelenleg a helybeli 48-as párt alelnöke.

Lássá Csemegi úr! ha ön kétszínű szerepet nem játszott volna, hanem nyíltan vagy az egyik — vagy a másik párt hívének vallotta volna magát, ma sokkal több tekintélye lenne a vármegyén. De amennyiben kétszínű szerepet játszott és játszik ma is, oda jutott, hogy ma senkinek, semminek nézik. Mert hát ismeri azt a régi közmondást: „Egy hazug embert könnyebb utóleri, mint egy sánta kutyát.”

Addig furfangoskodott, addig kétszínűsködött, míg végre hitelvesztett lett, elenyészett, megsemmisült.

UJDONSÁGOK.

— **Lemondás.** Mint értesülünk: Csemegi Antal bíró ur: Cziatricis Lajos vármegyei főjegyző ur kezébe beadta lemondását a bírói állásról. Ezzel a lemondással, mint tudjuk, biztos felüggesztésének vette elejét, amennyiben Cziatricis Lajos vármegyei főjegyző, a Csemegi ellen folyamatba tett fegyelmi vizsgálat megejtésére lett a vármegyétől kiküldve.

— **Az öreg Eszes mérges.** Ezt a rettenetes ujdonságot hozta a „Szentesi Lap” m. vasárnap megjelent száma. Le írja, hogy amiért a megyegyűlésen a zelenyákokat leszavazták, az öreg Eszes iszonyu méregre gerjedt, és erős fogadást tett, hogy Csongrádról nem enged bevalasztani irnától sem egy megyepárti bizottsági tagot. Hát az megtörténhet véletlenül, hogy a megyepárt elbukik, de a bukásnak ep úgy kíván téve a zelenyák párt is. Hogy pedig a zelenyák pártnak nagyobb kárjai vannak a bukásra, azt abból követ-eztetjük, hogy az öreg Eszes Mérges. Mert ha az öreg Eszes derült hangulatban lenne, azt mutatná, hogy a zelenyákok szénája rendben van Nagy tehát a mi örmünk éppen azért, mer az öreg Eszes mérges. Különben is Eszes Mátyás nem sok vizet zavart sohasem. Akkor sem vettük nagy hasznát, midőn a szabadelvű párt hozott, mert családtagjain kívül állandóan csak Lapu Mihályt szerezte meg a szabadelvű eszméknek. Mint ellenzéki, nagy népszerűségét a reverenda hátamögül szerezte, vagyis az öreg Eszesnek egy körümfekető népszerűsége sincs. Ha a pápi csuha mögül nem agítálna, az egész népszerűségét egy fületlen olom gombert bátran oda lehetne adni. Hát örökön örökké mérgeledhet az öreg Eszes, mi mérgeinek csak örülni tudunk és azt kívánjuk, hogy a f. hó 26-án is mérgeledjék.

— Nos látja, uram, légyottját mégis beváltotta.

Stoue Douglas elkezdett kacagni, hosszasan, hangosan. De Sannox már nem mosolygott. Félni kezdett. Halkan kisurrant a teremből.

— Vigyázzon urnőjére, mendá az öreg asszonynak, ha felébred. Aztán lement a kocsihoz.

— Te még hazaviszid előbb az orvos urat. Szüksége lesz valakire, a ki felsegíti a lépcsőn. Mondd meg szolgáljának, hogy a műtétnél sulvosan megbetegedett.

— Szolgálatjára, uram!

— És aztán jér vissza, hogy nőmet hazavidd

— És uraságod?

— En elutazom Velenczébe. Gondoskodjál, hogy ideérkező leveleimet gyorsan utánam küldjék... Lakásom: „Hotel de Rome”...

*

És másnap nagy feltűnést keltett Londonban, hogy a szép Sannox Marion apáca lett és többé senki sem látja. De még nagyobb volt a csodálkozás, midőn megtudták, hogy a híres orvos, Stoue Douglas — megörült.

— **Tanyázás.** Hegyi Antal a zelenyák tábor főkortese meg kezdte tanyázását. Hazáról házra, tanyáról tanyára jár korteskedni, a szabadelvű párt ellen. Ajánljuk tehát párt vezéreinknek, hogy a piszkafat, a seprűt és a légyesapót készen tartassák, mert szent atyánkat csak piszkafával, vagy seprűnyéllel és légyesapóval lehet eltávolítani, lévén ő olyan ragadós természetű, mint a kutya kullancs és tolakodó mint a piaci légy.

— **A tanító sorsa.** Takács Pál tanítót 1894. szeptemberétől 1895. augusztus hó végéig ideiglenesen nyugdíjaztatta a községi iskolaszék. Ez idő alatt pontosan kapta szerény nyugdíját, a mely azonban szeptemberben megsűnt s azóta a jó emberek kegyére van bízva az 5 családtaggal megáldott tanító. Hát kérjük alássan, az még sem járja; vagy helyezettessék állásába azonnal vissza, ha orvosi vélemény alapján tanításra alkalmas, vagy nyugdíjaztassék véglegesen. 30 évi hűséges munka után megérdemli talán ez a szegény tanító, hogy maga és családja éhen ne haljon.

— **Halálozás.** Az 1848—49 iki szabadságharcz félisteneinek ritkuló sorából dőlt ki egy hős honvéd. Szarka Mátyás, aki életének 64 ik évében, rövid, de súlyos szenvedés után, e hó 18-án a déli órákban elszenderült. 16 éves korában Bécsben, mint pékségéd dolgozott, s hogy katonai kötelezettségét hamarabb lerojja, beállott katonának s a Matyas huszárokhoz sorozták be. Alig kóstolt bele a katonai életbe, midőn fülébe jutottak a magyarországi hírek, a horváth és rác testvérek garázdálkodásai. A haza veszélyben volt. Nem tétovázott a fiatal katoná, hanem pajtásaival együtt megbeszéltek a dogot s megszöktek ezredüktől. A schvekháti esatában már részt vett társaival és az ütközet után sietett haza, beállott mint önkéntes a Károlyi huszárokhoz és a szabadságharcz legveresebb ütközeteiben vívőül harezott. Mint hadnagy vett tudomást a világoi fegyver letételről. Előbb idehaza, Csongradon bujdosott, majd álnév alatt Bécsbe jutott, a hol régi mesterségét ismét elővette és sokszor alaposan megtréfálta a sógorokat. Majd ismét visszatért szülőföldjére és a 60-as évek elején megyei csendbiztosnak választották meg. Délceleg, szép alakjával mindenütt feltűnt; még a népdal is szárnyra vette nevét. „Ez az utca végig sáros. Benne Szarka Matyi komiszáros” című népdal róla szól. Az utóbbi másfél évtizedben Csongrádon a városnál viselt hivatalt. Jó szívű, igazi magyar ember volt, kinek halálát gyermekei, unokái, nagykiterjedésű rokonsága és számos tisztelője fáljalják. Még alig két hete is elagott és

munkaképtelen honvéd bajtársai érdekében dolgozott. A hős honvéd meghidegült tetemét vasárnap d. u. 3 órákor helyezik örök nyugalomra. Az engesztelő sz. mise áldozat pedig hétfőn reggel 8 órákor fog a mindenhatóan bemutatni. Béke poraira.

— **Midőn a nagyközönség figyelmét** Ungváry László hírneves 121 holdas czegeledi gyümölcsfa iskolájának mai számunkban is megjelent hirdetésére is felhívjuk: egyúttal jelezzük azt is, hogy biztos tudomásunk szerint Ungváry László-tele gyümölcsfaiskola telep egyike a legmegbízhatóbb gyümölcsfaesemete beszerzési helynek, honnét hiteles faj, szép növény, rendkívül gazdag, gyökérezeti életerős csemetét és vadonozott, kitűnően esomagolva, igen nagy mennyiségben s a legolcsóbb áron kaphatni Igen nagy előnye a faiskolának az is, hogy homokos talajon létesített, már pedig általános tudva van, hogy a homok talajból kikerülő esemete mindig jobban fogamzik, mint a nehéz, iszapos vagy agyagtömbben nevelt. Nagy előnye ezen iskolának továbbá még az is, hogy fájainak legnagyobb részét a leghitelesebb forrásból: Bereczki Mátétól szerezte be Ungváry László kimerítő nagy árjegyzékét kívánalmra bárkinek is készséggel megküldi.

— **Millenniumi történet.** Az Athenaeum kiadótársulat a tizkötetes „Magyar Nemzet története” ez műből a harmadik kötetet még ez évben készülni kibocsájtani, míg a második kötet megjelenése csak az 1896 év elején várható. A sorrend ezen megváltoztatása azon okból volt szükséges, mert a millennium alkalmából, főleg az Árpád-kor történetére vonatkozólag annyi sok fontos kutatás történt hogy dr. Marczali egyetemi tanár, ezen korszak (2-ik kötet) írója, ki minden a mai napig felszínre került legkisebb adata is kiterjeszti ügyelmét, a könyv megírásában lassan kénytelen előre haladni, a mű negyedik, hatodik és kilencedik köteté már kéziratban közel van a befejezéshez s így minden valószínűségr szerint a millennium évében a mű fele-része a közönség kezébe kerül.

— **Az őszi időszak** legszebb, legkedvesebb olvasmánya az Ország-Világ, Váradi Antalnak, a kitűnő poétának jelesül szerkesztett heti lapja. Az Ország-Világ legutóbbi (41) számanak gazdag tartalmából, kiemeljük a következőket: Szemere Miklós, Teleki Sándor versei, Váradi Antal, Tóvölgyi Titusz, Dezseffi Arisztid, Adorján Sándor stb. elbeszélései, cikkei. Arcképek közül fel kell említeni Alexander Bernattét, a színháztól búczúzó Tolnai gr. Festetich Andeméét legjobb szerepeiben, azután Pálffy Evénét, a ki most lett a nemzeti színház tagja, a Tamóra szerzőjét, Elbert Juezt, a kitűnő opera énekesnőt, Szilágyiné Bárdosy Ilonát stb. Aktuális képhalmazán kívül ki kell emelni gazdag és gyönyörű képsorozatot Velenczéről, melyben bemutatja a legszebb képeket, mely eddig Magyarországon Velenczéről megjelentek. Az Ország-Világ ezekből is kiteszik, hogy a legértelmesebb és legszebb képes újságunk: az előfizetést a legjobb lélekkel ajánlhatjuk. A ra nagyon csekély; negyedévre csak két forint. Mutatványszámokat kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal. (Budapest, V. Hold u. 7.)

Felölös szerkesztő: Eder Janos.

Kiadólapalajdonos: Schvarcz Sándor.

11505. szám.
1895.

Csongrádvármegye alispánjától.

HIRDETMÉNY.

Csongrádvármegye törvényhatósági bizottságának 1895. évi október hó 11-én s folytatva tartott rendes őszi közgyűléséből 309/95. kgy. sz. alatt kelt határozat alapján közhírré teszem, hogy a csongrádi II. alválasztó kerületben Dósa János halálával megüresedett törvényhatósági bizottsági tagsági helynek 1896. évi január 1-től 1898. évi december hó 31-ig terjedő érvényességgel, valamint

a szentesi I. alválasztó kerületben: Kristó Nagy István, Dr. Csató Zsigmond, Zolnay Károly, Dr. Vecsery Sándor, Ónodi Lajos és Tánczos Sándor kilépése folytán,

a szentesi II. alválasztó kerületben: Kálmán István, Babós József, Kálmán Mihály, Soós Ferencz, Mészáros István és Sima Ferencz kilépése folytán,

a szentesi III. alválasztó kerületben: Arady Kálmán, Héjja Lajos, Bálint János, Szépe Károly és Hódy János kilépése folytán,

a szentesi IV. alválasztó kerületben: id. Temesváry Antal, Udvardi Sándor, Mezey Pál, Korbuly Béla és Gombos József kilépése folytán,

a csongrádi I. alválasztó kerületben: Szőke Pál, id. Piroška István, Csemegi Antal, Söhlya Antal és Mészáros Károly kilépése folytán,

a csongrádi II. alválasztó kerületben: Réti Ferencz, Lászlóffy László, Söhlya Gyula és Máté Imre kilépése folytán,

a csongrádi III. alválasztó kerületben: Herke Ferencz, ifj. Szepesi József és Faragó Albert kilépése folytán,

a szegvári választó kerületben: Illés Jenő, Szluha Imre, Wimmer Károly, Varga Károly, Grünner Géza és Körmeny Zsigmond kilépése folytán,

a tápéi választó kerületben: Hegedüs István, Tóth István, Kalapis János és Fehér Antal kilépése, valamint Burger Alajos lemondása folytán,

s végül a dorozsmai választó kerületben: Dudás Béla, Illés Antal, ifj. Czékus Ferencz és Tajthy Ferencz kilépése folytán megüresedett választott bizottsági tagsági helynek 1901. évi december hó 31-ig terjedő érvényességgel leendő betöltése folyó évi október hó 25-ik napján délelőtt 9 órától délután 4 óráig megejtendő választások útján fog eszközöltetni.

Ezen választások a szentesi I. alválasztó kerületben: Szathmáry Ede elnöklete alatt a vármegyei közgyűlési nagytermében,

a szentesi II. alválasztó kerületben: Burián Lajos elnöklete alatt a felsőpárti Pap László-féle ref. iskolában,

a „III. „ „ „ Dr. Mátéffy Ferencz „ „ a vármegyei gazd. egyesület helyiségében,

a „IV. „ „ „ Balogh János „ „ a rom. cath. egyház tanácskozási termében,

a csongrádi I. „ „ „ Ujhelyi Nándor „ „ a „Pannónia szálloda“ nagytermében,

a „II. „ „ „ Söhlya Gyula „ „ a „Központi szálloda“ nagytermében,

a „III. „ „ „ Dr. Bojnitzer Antal „ „ a „M. kir. szálloda“ emeleti nagytermében,

a szegvári választó kerületben: Vidovich Antal „ „ Szegvárrott a régi megyeház nagytermében,

a tápéi „ „ „ Illés Jenő „ „ Tápé község közházánál és

a dorozsmai „ „ „ Tajthy Kálmán „ „ Dorozsma község közházánál fognak meg-

tartatni.

Tudomás vétel iránt értesitem a választó közönséget, hogy Csongrádvármegye törvényhatósági bizottságának 1896. évre tagjai a következők:

a) legtöbb adót fizető bizottsági tagok:

1. Ausländer Henrik	17. Faragó Antal	33. Kelemen Béla dr.	49. Nagy Ferencz	65. Schlesinger K. dr.	81. Szvoboda Ferencz
2. Babós Sándor	18. Fekete Lajos	34. Keller Lajos	50. Nagy Zachar	66. Sipos Imre	82. Tajthy Kálmán
3. Bagi Béla dr.	19. Fekete Márton	35. Kertész Mór	51. Novák József	67. Sísák János	83. Tekulics János ifj.
4. Bagi Zsigmond	20. Filó János	36. Kiss Zsigmond	52. Ördög József	68. Stammer Sándor	84. Ujhelyi Nándor
5. Basa Kálmán	21. Forgó G. Pál	36. Kohn Adolf	53. Pallavicini S. örgr.	69. Sulez Lajos	85. Ular István dr.
6. Beregi József dr.	22. Gerőcz Lajos	38. Kohn József	54. Piti Imre	70. Sváb Sándor	86. Vajda Sándor
7. Biró Elek	23. Gömbös László	39. Kristó Nagy Imre	55. Piti Péter	71. Szabó Sándor	87. Várady Lajos
8. Bojnitzer Antal dr.	24. Hegyi Antal	40. Krpalek Lajos	56. Plesznik Antal	72. Szabó Zsigmond	88. Vecsery János id.
9. Bolyó Kálmán	25. Herke Ferencz	41. Lábos Endre dr.	57. Polgár János	73. Szarka Mihály	89. Vecsery János ifj.
10. Czukor Emil	26. Horváth Sándor	42. László Vilmos dr.	58. Pollacsek Albert dr.	74. Szeder Imre	90. Vecsery Lajos
11. Csücs Antal	27. Illés Jenő	43. Maróthy István	59. Rác Ferencz	75. Szeder János	91. Weisz Simon
12. Csücs János	28. Jerney Mihály	44. May Ferencz	60. Rác László	76. Szépe Károly	92. Wimmer Károly
13. Dósa Béla	29. Jerney Zoltán	45. Mátéffy Ferenc id.	61. Reisz Sámuel dr.	77. Szobotka Adolf	93. Windisch János
14. Dunás V. Sándor	30. Jurenák Imre	46. Mees Balog Lajos	62. Réti Ferencz	78. Szobotka Fülöp	94. Zuckermann Ignác
15. Ecséri Lajos dr.	31. Kanász Nagy Imre	47. Mikecz Ödön dr.	63. R. Molnár Sándor	79. Szőke Lajos	95. Zuckermann K.
16. Eszes Mátyás	32. Kass Gusztáv	48. Mojzsis Lajos	64. Sarkadi N. Ferenc	80. Szürszabó N. Imre	96. Zsoldos Ferencz

b) választott bizottsági tagok:

1. Dr. Filó Tihamér	10. Kovács János	19. Jászai Sándor	28. Bába Szabó Rókus	37. Matolay Miklós
2. Balázsovits Norbert	11. Rűzs Molnár István	20. Vecsery István	29. Pitrik József	38. Burg Dénes
3. Pólya Ferencz	12. Pápai János	21. Szathmáry Ede	30. Kulics György	39. Széll Antal
4. Dr. Mátéffy Ferenc	13. Dr. Szánthó Lajos	22. Bartucz János	31. Fekete Farkas	40. Erdélyi Miklós
5. Molnár Imre	14. Kátai Pál János	23. Dr. Szarka Mihály	32. Kókai István	41. Ivánkovich Imre
6. Bánfalvi Lajos	15. Bálint József	24. id. Kádár Henrik	33. Kardos János	42. Zsarkó Ferencz
7. ifj. Várady Lajos	16. Szőke István	25. Forgó László	34. Tary Endre	43. Czékus Andor
8. Soós Sándor	17. Pataki József	26. Grezsó Antal	35. Schönfeld Márton	44. ifj. Eszes Mátyás
9. Szánthó Dániel	18. Balogh János	27. Forgó Gergely	36. Rácz András	45. Kálmán Imre
				46. Czékus Imre

Végül figyelmébe ajánlom a választó közönségnek azt, hogy a választásra vonatkozó panaszok, illetőleg a megválasztottak szenvedő választó képessége ellen után tehető észrevételek a választás megtörténtétől számított 15 nap alatt a vármegyei igazoló választmányhoz lesznek benyújtandók.

Szentesen, 1895. október 15-én.

Dr. Csató Zsigmond,
alispán.